

Biuro Projektu „Zdrowie Człowiek Profilaktyka”
Ul. Chłodna 64 lok. 223, 00-872 Warszawa
E-mail: sekretariat@zdrowieczlowiekiprofilaktyka.pl

Stylizowane logo z literami 'S' i 'P' w kolorze niebieskim.

26. LIP. 2021

Starostwo Powiatowe w Jaśle
Rynek 18
38-200
Jaśło

Dotyczy: wsparcia samorządu w realizacji działań zdrowotnych w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym, w tym zapaleniom płuc wśród osób po 60. r.ż. i poprawy sytuacji epidemiologicznej w regionie.

Szanowni Państwo,

W imieniu organizatorów ogólnopolskiego projektu edukacji zdrowotnej „Zdrowie Człowiek Profilaktyka” chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na istotny problem jaki stanowią wśród osób po 60. roku życia bakterie pneumokokowe, będące jedną z głównych przyczyn groźnego dla zdrowia i życia zapalenia płuc oraz zaoferować Państwu bezpłatne, szerokie wsparcie, które mogłoby ułatwić wdrożenie programu zapewniającego mieszkańcom Państwa regionu ochronę przed zachorowaniami i ich ciężkimi powikłaniami. Niniejsza inicjatywa jest odpowiedzią na wytyczne i rekomendacje ekspertów wypracowane podczas cyklu debat edukacyjnych*, które odbyły się w 2020 i 2021 r. w ramach projektu.

Panująca pandemia COVID-19, pokazała nam jakie zagrożenie niosą ze sobą choroby zakaźne i jak ciężko z nimi walczyć, jeśli brakuje skutecznych metod, chociażby w postaci dostępu do profilaktyki szczepiennej. Na szczęście przed szeregiem chorób zakaźnych możemy skutecznie się zabezpieczyć, a dotychczas realizowane w tym obszarze regionalne inicjatywy zdrowotne potwierdzają zasadność i skuteczność podjętych interwencji. Dlaczego ta interwencja może mieć znaczenie dla zdrowia Państwa mieszkańców? Ponieważ dotyczy szczepień przeciw bakterii, która wywołuje choroby inwazyjne i nieinwazyjne, może być oporna na antybiotyki i nawet po wyleczeniu może pozostawiać trwałe ślady w postaci powikłań. Co ważne, w dobie pandemii COVID-19, polscy i światowi eksperci rekomendują, aby osobom dorosłym zapewniać ochronę przed bakteriami i wirusami będącymi przyczyną chorób układu oddechowego, w tym właśnie przed pneumokokami, które zgodnie z danymi odpowiadają za ok. 35% wszystkich potwierdzonych przypadków zapalenia płuc.^{1, 2 i 3}

– Szczepienia przeciw pneumokokom powinny być szeroko stosowane przez osoby, które ukończyły 60. rok życia oraz osoby dorosłe, cierpiące na choroby towarzyszące, takie jak: choroby układu sercowo-naczyniowego, przewlekłe choroby układu oddechowego, cukrzycę lub nowotwory złośliwe. Jest to bardzo istotne szczepienie właśnie teraz, w dobie pandemii koronawirusa. Zachęcam gorąco samorządy z całej Polski do podejmowania działań prewencyjnych i skutecznej kontroli zakażeń pneumokokowych wśród mieszkańców. – mówi prof. dr hab. med. Adam Antczak, specjalista chorób płuc, Kierownik Oddziału Klinicznego Pulmonologii Ogólnej i Onkologicznej, Prorektor ds. klinicznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Także Ministerstwo Zdrowia (MZ) i Główny Inspektor Sanitarny (GIS) rekomendują upowszechnienie szczepień przeciwko pneumokokom wśród osób po 60. r.ż. w czasie pandemii COVID-19.² Natomiast Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) w swoich wytycznych

i rekomendacjach, dotyczących prewencji i kontroli zakażeń w placówkach opieki długoterminowej, podczas pandemii COVID-19 rekomenduje dbanie o szczepienie pracowników (w tym personelu medycznego) przeciw pneumokokom zgodnie z lokalnymi wytycznymi.⁴

Jak pokazują doświadczenia samorządów, które w dobie pandemii zaangażowały się w zapewnienie ochrony swoim mieszkańcom, profilaktyka chorób pneumokokowych przynosi wymierne korzyści zdrowotne, społeczne, ekonomiczne i wizerunkowe. Jednym z takich przykładów jest miasto Kraków. – *Z uwagi na olbrzymią potrzebę ochrony seniorów i idąc za rekomendacjami ekspertów lekarzy i epidemiologów już jakiś czas temu przygotowaliśmy program polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla całej populacji mieszkańców naszego miasta, którzy ukończyli 75. r.ż. Program ten otrzymał pozytywną opinię AOTMiT. Jednak pandemia – która zaskoczyła nas wszystkich – a co za tym idzie, ogromna potrzeba szybszego wdrożenia działań prewencyjnych i natychmiastowej ochrony seniorów spowodowała, że w 2020 r. postanowiliśmy skorzystać z uproszczonego trybu realizacji szczepień ochronnych, przewidzianego w ustawie o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Artykuł 46c tej ustawy wyłączył bowiem stosowanie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, pozwalając nam w szybki sposób wyłonić zleceniobiorcę usługi. Szczepienia to skuteczna i bezpieczna forma profilaktyki i ochrony przed zakażeniami pneumokokowymi. To właśnie teraz szczególnie istotne jest, abyśmy my, samorządowcy nie rezygnowali z działań na rzecz ochrony zdrowia. Wiem, że z uwagi na trudną sytuację finansową nie zawsze jest to łatwe, ale jak pokazuje nasz przykład jest to możliwe.* – **mówi Elżbieta Kois-Żurek, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, Urząd Miasta Krakowa.**

Mimo przeszkód w realizacji programów polityki zdrowotnej, z którymi borykają się obecnie jednostki samorządu terytorialnego warto potraktować profilaktykę chorób zakaźnych jako priorytetowe działanie, które przynosi długofalowe korzyści. Warto też sięgać po alternatywne źródła finansowania i formy wsparcia.

– *Samorządy od zawsze borykały się z problemami finansowymi, dlatego decyzje dotyczące tego, na co przeznaczyć środki nigdy nie były łatwe. Jednak szczególnie teraz, w obecnej sytuacji pandemicznej, warto tej kwestii poświęcić uwagę i zastanowić się nad priorytetami, wśród których ochrona zdrowia lokalnych społeczności i grup szczególnie narażonych na ciężki przebieg choroby COVID-19 powinna być jednym z najistotniejszych działań. Zachęcam do poszukiwania dodatkowych źródeł finansowania działań prozdrowotnych. Warto monitorować sytuację i - do czego bardzo namawiam- warto mieć przygotowany gotowy do uruchomienia program polityki zdrowotnej, aby móc z niego skorzystać, szybko reagując na zaistniałą sytuację i efektywnie wykorzystując właśnie te, pojawiające się możliwości finansowania. Pamiętajmy, że wysłanie programu do zaopiniowania przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nie obliguje do jego uruchomienia. Szanowni Państwo, zachęcam także do skorzystania z oferowanego Państwu wsparcia. Korzystajmy z doświadczenia ekspertów i dobrych praktyk innych samorządów. Decyzja o zaangażowaniu w profilaktykę z pewnością przyniesie efekty w postaci ograniczenia wydatków na leczenie i zmniejszenia absencji chorobowych, ale przede wszystkim zapobiegnie kolejnym przypadkom zachorowań i konsekwencjom z nimi związanych. Najprostszą formą profilaktyki są programy szczepień, zarówno dzieci jak i coraz częściej dorosłych, dlatego są one tak powszechnie realizowane przez samorządy. Są też bardzo efektywne, warto więc sięgać po nie jak najczęściej.* – **zachęca Marek Wójcik, ekspert ds. ochrony zdrowia, Pełnomocnik Zarządu ds. legislacyjnych w Związku Miast Polskich.**

Profilaktyka chorób zakaźnych to nieodłączny element polityki senioralnej – cieszący się zarówno ogromnym poparciem społecznym, jak i organizacji działających na rzecz seniorów. – *Głos Seniora jako Partner projektu Zdrowie Człowiek Profilaktyka chce wspierać wszystkich tych, którzy angażują się w profilaktykę zdrowia. Oferujemy Państwu nasze wsparcie edukacyjne i merytoryczne. Wyrażam wielką nadzieję, że zaangażują się Państwo w tego typu działania, tym bardziej, że dają one szereg nieocenionych korzyści. To świetna inwestycja w zdrowie, która naprawdę się opłaca i przynosi nieocenione korzyści.* – **mówi Łukasz Salwarowski, Prezes Stowarzyszenia MANKO, redaktor naczelny Głosu Seniora, realizator programu Gmina Przyjazna Seniorom - Ogólnopolska Karta**

Seniora, Członek Rady ds. Polityki Senioralnej przy Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Członek Rady Dostępności przy Ministrze Funduszy i Polityki Regionalnej oraz rady Organizacji Pacjentów przy Rzeczniku Praw Pacjenta.

Szanowni Państwo, w świetle powyższego, zachęcamy Państwa, aby idąc za rekomendacjami ekspertów medycznych, Ministerstwa Zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego, Światowej Organizacji Zdrowia, ale także praktyków samorządowych, wzięli Państwo pod uwagę – przy planowaniu aktywności zdrowotnych – możliwość zabezpieczenia przed zakażeniami pneumokokowymi Państwa mieszkańców. Bazując na naszym wieloletnim doświadczeniu proponujemy Państwu bezpłatne wsparcie merytoryczne w zakresie projektowania i realizacji ww. działań. Aby ułatwić Państwu ten proces, przygotowaliśmy dla Państwa szereg materiałów i narzędzi, takich jak m.in.: poradniki edukacyjne, kalkulatory kosztów realizacji programów, formularze programowe, gotowe schematy Programów Polityki Zdrowotnej i programów zdrowotnych, ankiety ewaluacyjne, ale także dedykowane spotkania i warsztaty edukacyjne. Są one dostępne na naszej stronie **www.ZdrowieCzlowiekProfilaktyka.pl**. Także poprzez naszą stronę, mają Państwo możliwość konsultacji z naszymi ekspertami: lekarzami, epidemiologami, ekspertami medycyny pracy, prawa pracy, BHP, ekspertami ds. pozyskiwania funduszy unijnych, doradcami podatkowymi, a także przedstawicielami samorządów mającymi wieloletnie doświadczenie w realizacji działań zdrowotnych. **Zarówno nasze wsparcie, udział w spotkaniach, jak i wszystkie materiały, narzędzia i konsultacje eksperckie są dla Państwa bezpłatne.**

Będziemy wdzięczni za informację, czy planują Państwo w najbliższym czasie wdrożyć programy profilaktyki chorób pneumokokowych, w tym pneumokokowego zapalenia płuc w swoim regionie. Zachęcamy Państwa do skorzystania z oferowanego przez nas wsparcia w dowolnym momencie. Chętnie odpowiemy także na wszelkie pytania lub prześlemy jeszcze bardziej szczegółowe informacje dotyczące zakresu naszego wsparcia. Zachęcamy Państwa do kontaktu z biurem projektu „Zdrowie Człowiek Profilaktyka” pod mailem: samorzad@zdrowieczlowiekprofilaktyka.pl.

W imieniu Organizatorów projektu Zdrowie Człowiek Profilaktyka

Marek Hojcz

Jolanta Kozłowska

E. Uoiz-Tanek

*Retransmisja z ubiegłorocznych debat pt.: „Programy profilaktyki chorób zakaźnych w dobie pandemii COVID-19 – jak je realizować. Praktyczne wskazówki i narzędzia dla samorządów, instytucji i pracodawców” dostępna jest dla Państwa pod linkiem: <https://www.rynekzdrowia.pl/partnerzy/zcp/2020/1/>. Dodatkowo - idąc za rekomendacjami ekspertów i odpowiadając na ogromną potrzebę społeczną - w bieżącym roku kontynuujemy inicjatywę i ponownie organizujemy cykl debat, na które Państwa zapraszamy. Możliwość rejestracji oraz retransmisje tegorocznych wydarzeń dostępne są pod linkiem: <https://www.rynekzdrowia.pl/partnerzy/zcp/2021/2/>

Projekt realizowany jest dzięki wsparciu

PP-PFE-POL-0241

Źródła:

1. Komunikat w sprawie wykonywania szczepień ochronnych w czasie pandemii COVID-19: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/komunikat-sprawie-wykonywania-szczepien-ochronnych-w-czasie-pandemii-covid-19> (dostęp czerwiec 2021).
2. Welte T. et al, Thorax, volume 67(1), pages 71-79, 2012 2.
3. Lode HM. Respir Med. 2007;101(9):1864-1873.
4. Wskazówki Światowej Organizacji Zdrowia dotyczące prewencji i kontroli zakażeń w placówkach opieki długoterminowej podczas pandemii COVID-19: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/331508> (dostęp czerwiec 2021).